

Студент 2 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

ВИКОРИСТАННЯ MS ACCESS ПРИ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА РОЗРАХУНКАХ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Анотація. Розглянуто впровадження в діяльність підприємства автоматизованого обліку праці та розрахунку заробітної плати за допомогою програмного комплексу MS Access.

Аннотация. Рассмотрено внедрение в деятельность предприятия автоматизированного учета труда и расчета заработной платы с помощью программного комплекса MS Access.

Annotation. The introduction of automated accounting and calculation of salary by dint of software system using MS Access in company's activity has been studied.

Ключові слова: автоматизований облік праці, заробітна плата, програмний комплекс MS Access, бухгалтерія.

Ми починаємо етап, коли деякі проблеми неможливо вирішити без застосування ЕОМ. Я не відчуваю страху перед ЕОМ.

Мене лякає їх відсутність.
Айзек Азімов

Американський письменник-фантаст Айзек Азімов абсолютно правильно зазначив, що використання ЕОМ необхідно в будь-якій галузі і їх відсутність свідчить про неорганізованість підприємства. У сучасному світі жодне підприємство, жодна фірма або завод не можуть нормально існувати без застосування інформаційних систем. Великі обсяги інформації вимагають ретельної систематизації, тому першочерговим завданням будь-якого керівника є якомога повна автоматизація діяльності всіх галузей підприємства. Це допомагає прискорити процес виробництва в десятки разів, зменшити ризик людського фактора у такій важливій галузі будь-якого підприємства, як бухгалтерія. При існуючих перевірках, мінливому законодавстві, обсязі інформації, що збільшується в геометричній прогресії, автоматизацію необхідно починати саме з бухгалтерії.

На жаль, попри всі можливості, на сьогоднішній день майже половина підприємств веде бухгалтерський облік вручну, особливо це характерно для невеликих організацій. У зв'язку з цим вони мають безліч проблем із різноманітними перевірками та незручностей при складанні звітів. Основними недоліками такої неавтоматизованої бухгалтерії є:

- ризик людського фактора;
- трудомісткість;
- великі затрати часу на розрахунки, складання звітів;
- затрати на зарплатню додатковим робітникам;
- низька продуктивність і т. д.

Встановлення дорогих програмних продуктів, таких, як "1С.Бухгалтерія", "Інфобухгалтер", допоможуть вирішити дану проблему, але не кожне підприємство може дозволити собі такі витрати. Рішення в даній ситуації може бути дуже простим, а саме використання програмного комплексу MS Office. Він є найпоширенішим пакетом автоматизації роботи в офісі. MS Access, що входить у комплект професійної версії комплексу, став стандартною програмою створення баз даних, яка використовується в сучасному бізнесі. MS Access вкрай корисний у бізнесі для організації документообігу, тому що дозволяє виключити дублювання і прискорити обробку документів клієнтів.

Головною перевагою розробки на MS Access є те, що він входить у програмний комплекс Microsoft Office, тому підприємству не потрібно витратитися на придбання спеціального програмного забезпечення. Отже, для нормальної роботи створеної програми досить встановити MS Office. При цьому так само встановлюються всі потрібні для роботи MS Access бібліотеки, ODBC і т. д., що не завжди скажеш про той же Delphi. MS Access досить добре сумісний із MS SQL Server та іншими форматами баз даних.

MS Access при всій його зовнішній простоті дозволяє вирішувати дуже складні завдання. MS Access досить серйозний інструмент, на якому швидко і добре можна зробити досить складні речі. Для багатьох проектів, де важлива швидкість розробки, MS Access підходить якнайкраще.

Кожна мова програмування призначена під певні цілі та завдання. І MS Access вирішує досить велику кількість офісних, бухгалтерських та інших подібних завдань. Програмування в MS Access, створення структури бази даних аналогічні як і в інших середовищах, але Access дозволяє розробити професійну базу даних у більш короткі терміни.

MS Access забезпечує три основні можливості: визначення даних, обробка даних і управління даними.

1. Визначення даних. Можна визначити, які дані будуть зберігатися в базі даних, тип даних (наприклад, текст або число) і зв'язки між ними. У деяких випадках можна задати способи форматування та перевірки допустимості даних.

2. Обробка даних. Допускається будь-яке маніпулювання даними. Можна вибирати необхідні поля даних, фільтрувати і сортувати дані. Також можна виконувати злиття пов'язаної інформації та виводити підсумкові дані. Є

можливість виділити підмножину даних і задати запит оновити, видалити або скопіювати їх в іншу таблицю або створити нову таблицю з цими даними.

3. Управління даними. Можна визначати, кому дозволено переглядати, оновлювати і додавати інформацію. У більшості випадків є можливість визначити порядок спільного використання та поновлення даних декількома користувачами [1].

База даних Access складається з об'єктів 7 типів:

таблиця – об'єкт, призначений для зберігання відомостей про кожен елемент предметної області. У таблиці хоча б одне поле повинно бути ключовим, тобто воно не повинно містити однакових значень;

запити – це об'єкти, які забезпечують отримання потрібних даних з однієї або декількох пов'язаних таблиць, а також служать для виконання різних розрахунків;

форми – це об'єкти, які забезпечують зручний інтерфейс для роботи з даними;

звіти – це об'єкти, які призначені для формування підсумкового документа на основі інформації, що зберігається в базі даних, і виведення його на друк;

макроси – це об'єкти, які використовуються для автоматизації роботи з додатками (використання системних функцій, процедур і т. д.);

модулі – це об'єкти, що становлять програми на мові VBA, які розробляються користувачем у вигляді процедур або функцій вирішення завдань, не передбачених в Access;

сторінки – це об'єкти, які забезпечують доступ до даних за допомогою Web-сторінок [2].

Дуже важливим є процес нормалізації бази даних. Він містить такі складові:

швидкий доступ до даних (індексація полів);

не допускається повторення інформації та забезпечується економне використання пам'яті ПК;

автоматична зміна всіх пов'язаних об'єктів таблиць при коректурі одного з них (каскадна зміна);

автоматичне видалення всіх пов'язаних об'єктів таблиць при видаленні одного з них у головній таблиці (каскадне видалення) [3].

Використання MS Access розглядається на прикладі автоматизації процесу обліку праці та розрахунку заробітної плати стосовно технології обліку праці та розрахунку заробітної плати одного з малих підприємств міста Харкова. Особливостями цієї технології є облік коефіцієнтів індексації, які залежать від сукупності таких факторів, як стаж роботи співробітника, його кваліфікація та ін. [4]. При розрахунку утримань враховується динаміка змін таких нормативних показників, як мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум та ін.

Для цього лише необхідно створити такі таблиці:

таблиці для характеристики особистісних і трудових особливостей працівника (П. І. Б., адреса, номер телефону, пільги, код посади та ін.);

таблицю штату, де відображаються код посади, найменування посади, кількість робочих місць;

таблицю обліку відпрацьованих годин за певний проміжок часу;

довідкові таблиці існуючих податків і коефіцієнтів індексації.

Між цими таблицями встановлюються зв'язки – розробляється схема даних (рис. 1).

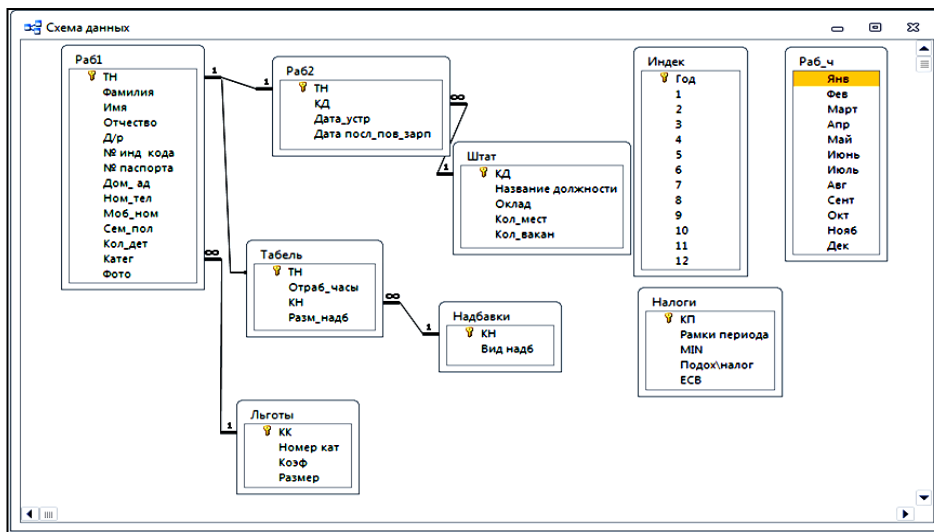

Рис. 1. Схема даних

Широко використовується MS Access у бухгалтерії для зберігання інформації. Крім систематизації та зберігання даних, MS Access дозволяє проводити різні розрахунки. Використання MS Access у бухгалтерії можна розглянути на прикладі складання розрахунково-платіжної відомості.

У MS Access усі розрахунки виконуються автоматично. Наприклад, у базі даних, яка створена для складання розрахунково-платіжної відомості, самостійно виконуються такі розрахунки: індексація, обчислення суми зарплатні з урахуванням премій, стягнень, підвищень, а також вирахування податку на прибуток та єдиного соціального внеску [4]. Усі розрахунки проводяться за допомогою "Построителя выражений" (рис. 2) і виводяться в підсумковій таблиці.

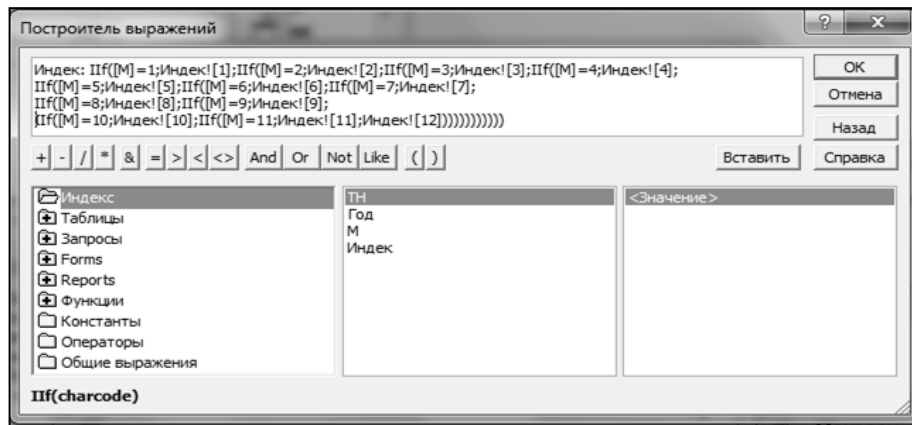

Рис. 2. Вікно "Построитель выражений" для визначення індексу індексації заробітної плати

Розрахунково-платіжна відомість для подачі в різні державні служби та установи представляється у вигляді звіту. Поліпшення виду документів при цьому позитивно впливає на імідж фірми і теж дозволяє залучати клієнтів.

Отже, враховуючи все зазначене, можна зробити висновок про те, що використовуючи MS Access, можна вирішити багато завдань з автоматизації підприємства. Це допомагає керівникові не тільки легко контролювати весь виробничий процес, швидко проводити всі фінансові процедури, але й надає йому впевненості в правильності отриманих даних.

Технологія використання СУБД MS Access для обліку праці та розрахунку заробітної плати, яка розроблена в цій роботі, впроваджується і проходить апробацію на одному з малих підприємств міста Харкова.

Наук. керівн. Ковріжних І. П.

Література: 1. Тимошок Т. В. Microsoft Access 2003. Самоучитель. [Электронный ресурс] / Т. В. Тимошок. – Режим доступа : <http://tid.com.ua/tid1/addonres.php?id=6950>. 2. Системы управления базами данных [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://urist.fatal.ru/Book/Glava7/Glava7.htm>. 3. Гурвиц Г. А. Microsoft Access 2010. Разработка приложений на реальном примере [Электронный ресурс] / Г. А. Гурвиц. – Режим доступа : <http://www.twirpx.com/file/1119766>. 4. Мойсеенко Т. Зарплата по-новому от А до Я / Т. Мойсеенко. – К. : Дебет-Кредит, 2011. – 288 с.